

Klasa: 430-01/13-02/008
Urbroj: 580-09/59-2013-008
Zagreb, 2. prosinca 2013.

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
n/r g. Igora Butorca, pomoćnika ministra

Prisavlje 14
10 000 Zagreb

Predmet: Program državnih potpora u obliku poreza po tonaži
- mišljenje; dostavlja se

Veza: Vaš dopis klasa: 011-01/11-02/81, urbroj: 530-03-2-1-13-21, od 9. listopada 2013.

I. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 15. listopada 2013., zahtjev Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture (dalje: Ministarstvo) pod naprijed navedenom klasom, za davanje mišljenja na Program državnih potpora u obliku poreza po tonaži broda (dalje: Program) te prijavu prijedloga Programa Europskoj komisiji. Zahtjev Ministarstva dostavljen je Agenciji sukladno članku 9. Zakona o državnim potporama („Narodne novine“ broj 72/13; dalje: ZDP).

II. Agencija je, sukladno članku 9. stavku 2. Zakona o državnim potporama („Narodne novine“, broj 72/13), na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: Mladen Cerovac, mag.iur., predsjednik Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, Vesna Patrlj, dipl.iur, zamjenica predsjednika Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, mr.sc. Ljiljana Pavlic, mr.sc. Tatjana Peroković, i Denis Matić, dipl.iur., članovi Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, sa 157. sjednice, održane 2. prosinca 2013., donijela sljedeće:

MIŠLJENJE

Prijedlog Programa nije sukladan s pravilima o državnim potporama iz Smjernica Europske zajednice o državnim potporama u pomorskom prijevozu (Službeni list Europske unije broj C13, od 17. siječnja 2004.; dalje: Smjernice o potporama u pomorskom prijevozu).

Obrazloženje

Prijedlog Programa izrađen je na temelju članka 429. Pomorskog zakonika („Narodne novine“, broj: 181/04, 76/07, 146/08, 61/11 i 56/13) te Pravilnika o postupku i načinu korištenja prava na porez po tonaži („Narodne novine“ broj 90/13; dalje: Pravilnik).

Odredbama točke 5. Programa propisano je da u obračunu poreza po tonaži mogu sudjelovati brodovi upisani u hrvatski upisnik brodova koji su ovlaštene ploviti izvan unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske radi obavljanja pomorsko-plovidbenih poslova te brodovi upisani u strani upisnik brodova.

U četvrtom odlomku točke 5. Programa, propisan je uvjet da flotu koja sudjeluje u sustavu poreza po tonaži mora činiti najmanje 40% ukupne neto tonaže brodova državne pripadnosti Republike Hrvatske ili neke od države članica Europske unije.

Također, iz sljedeće odredbe točke 5. Programa, kojom je propisano da brodar mora cijelo vrijeme dok je u sustavu poreza po tonaži, održavati najmanje 40% ukupne neto tonaže brodova državne pripadnosti Republike Hrvatske ili neke od države članica Europske unije, proizlazi da brodar koji prilikom ulaska u sustav poreza po tonaži prijavi flotu koju čini 50% neto tonaže brodova RH/EU pripadnosti, tijekom korištenja povlastice poreza po tonaži može taj udjel spustiti na 40%.

Navedena odredba nije sukladna s pravilima o državnim potporama iz Smjernica potporama u pomorskom prijevozu.

Naime, iz navedenih pravila, ali i prakse Europske komisije u postupcima koji se odnose na državne potpore u obliku poreza po tonaži proizlazi da je jedan od neophodnih uvjeta odobrenja ovakvih programa „povezanost sa zastavom“, odnosno uvjet da isključivo brodovi koji plove pod zastavama država članica mogu uživati pogodnost plaćanja poreza po tonaži.

Naime, u postupku pod brojem SA.33829 - Program potpora u obliku poreza po tonaži na Malti, Europska komisija je 25. srpnja 2012. donijela odluku o pokretanju službenog istražnog postupka s ciljem ocjene sukladnosti programa s propisima o državnim potporama.

Konkretno, jedna od spornih odredbi malteškog programa odnosi se na mogućnost prijave u sustav poreza po tonaži flote s udjelom brodova EU pripadnosti manjim od 60%, kako to proizlazi iz točke 79. Odluke Komisije o pokretanju službenog istražnog postupka (Službeni list Europske unije broj C 289 od 25. rujna 2012.).

Ukoliko je sukladno programu, moguće prijaviti i brodove koji plove pod zastavama neke od država „pogodnosti“ odnosno trećih država, tada je potrebno ispuniti sljedeće uvjete:

- a) U trenutku prijave u sustav poreza po tonaži, najmanje 60% ukupne neto tonaže brodova plovi pod zastavom države članice; ili
- b) Dio flote plovi pod zastavama država članica, i taj udio mora ostati nepromijenjen ili se povećati tijekom razdoblja od tri godine o datuma ulaska u sustav poreza po tonaži.

Iz Programa proizlazi da obveznik poreza po tonaži u Republici Hrvatskoj može udjel flote pod zastavama Republike Hrvatske i/ili država članica EU smanjit nakon ulaska u sustav.

Također, u Programu, ali i Pomorskom zakoniku te Pravilniku, nije sadržana odredba prema kojoj brodar, ukoliko odabere ulazak u sustav poreza po tonaži, mora prijaviti cjelokupnu flotu koja ispunjava propisane uvjete (takozvana „*all or nothing*“ option). Iz navedenog proizlazi da brodar može birati koje će brodove prijaviti u sustav poreza po tonaži, a koje ne.

Navedeno, s aspekta pravila o državnim potporama u obliku poreza po tonaži, nije dozvoljeno. Naime, svrha uvođenja poreza po tonaži na razini Europske unije je njegova dosljedna i usklađena primjena u svim državama članicama, na način da se fiskalnim mjerama potakne europske brodare na registraciju svojih brodova pod europske zastave, odnosno da se dokine praksa registracije brodova pod zastavama država „pogodnosti“.

Konkretno, jedan od načina je uvjet da pogodnost plaćanja poreza po tonaži umjesto poreza na dobit mogu uživati samo brodovi upisani u domaći upisnik brodova. Takav je slučaj u Poljskoj gdje brodari moraju u sustav poreza po tonaži prijaviti sve brodove koji ispunjavaju uvjete za prijavu, te plaćaju porez po tonaži isključivo na brodove upisane u domaći upisnik (Odluka Europske komisije od 18. prosinca 2009. u postupku pod brojem C34/2007, točke 37. i 43., Službeni list Europske unije broj L 90 od 10. travnja 2010.)

Sukladno pravilima iz sustava poreza po tonaži koji se primjenjuje u Ujedinjenom Kraljevstvu, svi brodovi koji ispunjavaju uvjete veličine i pomorske djelatnosti, pod uvjetom da su strateški i komercijalno upravljani od brodarka obveznika poreza na dobit u Ujedinjenom Kraljevstvu, neovisno o zastavi, moraju biti uključeni u sustav poreza po tonaži. (odluka Europske komisije u postupku pod brojem SA.15810, Službeni list Europske unije broj C 258 od 9. rujna 2000.)

Također, prilikom ispunjavanja Obrasca o općim podacima, Ministarstvo nije navelo godišnji planirani iznos i ukupni iznos državne potpore, već se planira godišnji pozitivni učinak na državni proračun od 1.537.836,45 kuna. Iako je Ministarstvo navelo kako zbog činjenice da brodari dosad nisu plaćali porez na dobit, te zadnjih godina posluju s gubitkom, nije moguće izračunati iznos potpore u obliku umanjenja poreza na dobit, odnosno razlike između poreza na dobit i poreza po tonaži, potrebno je, sukladno projekcijama, predvidjeti godišnji i ukupni iznos potpore za vrijeme trajanja programa.

Predsjednik Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

Mladen Cerovac, mag.iur.